

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๖/๑๐๔๙๙

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๖ เมษายน ๒๕๕๕

เรื่อง ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเรื่อง “แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติจากอุทกภัย ดินถล่ม หินถล่ม กรณีศึกษาภาคใต้”

เรียน เลขาธิการสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

อ้างถึง หนังสือสำนักงานสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่ สศ ๐๐๐๑/๒๑๘๓
ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๖๐๔.๒/๘๒๘
ลงวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๕

ตามที่ได้เสนอความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเรื่อง “แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติจากอุทกภัย ดินถล่ม หินถล่ม กรณีศึกษาภาคใต้” ไปเพื่อดำเนินการ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้เสนอความเห็น ผลการพิจารณา และผลการดำเนินการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ไปเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วยความละเอียดปราฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๕ ว่า

๑. รับทราบความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๒. รับทราบความเห็น ผลการพิจารณา และผลการดำเนินการของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกับกระทรวงการคลัง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงคมนาคม กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กระทรวงแรงงาน กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานงบประมาณ และผู้แทนสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทราบด้วยแล้ว และได้เผยแพร่ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติพร้อมความเห็นและผลการพิจารณาของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางเว็บไซต์ของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพื่อให้สาธารณชนได้รับทราบและขอขอบคุณสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะในเรื่องดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรี

ขอแสดงความนับถือ

(นายอำพน กิตติอำพน)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี
๒๖ เม.ย. ๒๕๕๕

ของ ลคร. ๐๕๐๖ ๑๒๐ ๒๕๕๕
ผอ.สวก. ๒๔ เม.ย. ๒๕๕๕
ผช. ๒๔ เม.ย. ๒๕๕๕
ผอ.กุ่ม. ๒๔ เม.ย. ๒๕๕๕
นวล. ๒๔ เม.ย. ๒๕๕๕
ผู้พิมพ์ ๒๔ เม.ย. ๒๕๕๕

สำนักวิเคราะห์เรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๒๘

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๖๔ www.cabinet.thaigov.go.th [อีวดี/K28-04-55]

เอกสารแนบท้าย

เรื่อง รายงานผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการของคณะรัฐมนตรี
กรณีสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติให้คำปรึกษา/ข้อเสนอแนะ/ความเห็นต่อคณะรัฐมนตรี
เรื่อง แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาย้ายพิบัติจากอุทกภัย ดินถล่ม หินถล่ม
กรณีศึกษาภาคใต้

ด้วยสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้ให้คำปรึกษา/ข้อเสนอแนะ/ความเห็นต่อคณะรัฐมนตรี เรื่อง "แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาย้ายพิบัติจากอุทกภัย ดินถล่ม หินถล่ม กรณีศึกษาภาคใต้" ซึ่งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.) ได้แจ้งผลการดำเนินงานและผลการพิจารณาร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งประกอบด้วย กระทรวงการคลัง (กค.) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กษ.) กระทรวงคมนาคม (คค.) กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ทก.) กระทรวงพลังงาน (พน.) กระทรวงมหาดไทย (มท.) กระทรวงแรงงาน (รง.) กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (วท.) กระทรวงศึกษาธิการ (ศธ.) กระทรวงอุตสาหกรรม (อก.) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) สำนักงานงบประมาณ (สงป.) และผู้แทนสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเกี่ยวกับความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเรื่อง "แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาย้ายพิบัติจากอุทกภัย ดินถล่ม หินถล่ม กรณีศึกษาภาคใต้" มีผลการพิจารณา ดังนี้

คำปรึกษา/ข้อเสนอแนะ/ความเห็น ของสภาที่ปรึกษา	ความเห็น/ผลการพิจารณา/ผลการดำเนินงาน ของ ทส. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๑) รัฐต้องจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอสำหรับการป้องกันภัยพิบัติที่เกิดขึ้น เพื่อให้เกิดความเสียหายน้อยที่สุด และปรับปรุงพัฒนาระบบเตือนภัยให้เหมาะสมในแต่ละพื้นที่	ข้อ ๑ กรณีการจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอสำหรับการป้องกันภัยพิบัติ สงป. จะจัดสรรงบประมาณให้ส่วนราชการ โดยจะต้องจัดทำแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน และจัดลำดับความสำคัญตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น เพื่อให้การดำเนินการสอดคล้องกับความจำเป็นเร่งด่วนในการแก้ไขปัญหา และการป้องกันบรรเทาความเสียหายจากภัยพิบัติ สำหรับการป้องกันและปรับปรุงทางคมนาคมที่ได้รับ ความเสียหาย คค. โดยกรมทางหลวงได้ดำเนินการจัดงบประมาณเป็นค่าใช้จ่ายในกิจกรรมแก้ไขปัญหาย้ายพิบัติประมาณปีละ ๒๐๐ ล้านบาท ซึ่งเมื่อเกิดเหตุการณ์ เช่น อุทกภัย ดินถล่ม ทำให้ทางขาด หน่วยงานในพื้นที่ต้องเข้าไปดำเนินการให้จราจรผ่านได้โดยเร็วที่สุด แล้วจึงทำเรื่องขอเบิกงบประมาณในภายหลัง

/การปรับปรุง ...

คำปรึกษา/ข้อเสนอแนะ/ความเห็น ของสภาที่ปรึกษาฯ	ความเห็น/ผลการพิจารณา/ผลการดำเนินงาน ของ ทส. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	การปรับปรุงพัฒนาระบบเตือนภัยพื้นที่ต้นน้ำ ทส. โดยกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชได้มีการปรับปรุงพัฒนาระบบเตือนภัยสำหรับพื้นที่ต้นน้ำซึ่งเป็นบริเวณพื้นที่ทั้งหมดที่ตั้งอยู่ในระดับสูงกว่าพื้นที่รับน้ำของแต่ละลุ่มน้ำ เป็นพื้นที่ที่มีฝนตกปริมาณมากกว่าพื้นที่ระดับต่ำกว่าตามปัจจัยสภาพภูมิประเทศที่สูงชันและมีป่าไม้หรือพืชคลุมดินที่ให้ความชื้นปกคลุมผิวดินที่ให้ความชื้นปกคลุมผิวดินประเทศอยู่หนาแน่น น้ำที่ไหลลงสู่ลำห้วย แม่น้ำ หรืออ่างเก็บน้ำ ส่วนใหญ่เกิดจากพื้นที่ต้นน้ำ ปริมาณน้ำที่เกิดจากน้ำฝนในแต่ละพื้นที่ลุ่มน้ำที่มีพื้นที่ภูมิประเทศที่แตกต่างกัน จะให้ปริมาณน้ำท่าหรือน้ำไหลลงสู่แหล่งน้ำต่างกัน เช่น ป่าดิบชื้นและป่าดิบแล้ง จะให้น้ำท่าในฤดูฝนน้อยกว่าป่าเต็งรังหรือพื้นที่เกษตรกรรมปลูกพืชไร่ และจะทำให้ให้น้ำท่าในฤดูแล้งได้มากกว่า เป็นต้น โอกาสที่จะเกิดน้ำป่าไหลหลาก และดินถล่มก็จะต่างกันไปเช่นเดียวกัน ข้อมูลน้ำท่าจากพื้นที่ต้นน้ำจะช่วยให้ทราบปริมาณน้ำที่จะเกิดขึ้นในแหล่งน้ำตอนล่างได้ จึงจำเป็นต้องมีการสร้างระบบการพยากรณ์น้ำหลากพื้นที่ต้นน้ำ ลำน้ำสาขาย่อยของลุ่มน้ำหลัก เพื่อให้การพยากรณ์ปริมาณน้ำ และความเร็วในการไหลของน้ำหลากในลำน้ำหลักเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และลดความเสียหายจากอุทกภัย ในการนี้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชได้มีการศึกษา “โครงการประเมินน้ำท่าจากพื้นที่ต้นน้ำ” ไว้เป็นเบื้องต้นแล้ว นอกจากนี้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชได้มีการศึกษาการป้องกันพิบัติภัยสำหรับพื้นที่ต้นน้ำหรือพื้นที่ป่าอนุรักษ์ภัยพิบัติที่จะเกิดขึ้นก่อน ได้แก่ น้ำป่าไหลหลาก และดินถล่ม โดยศึกษาวิธีการติดตั้งสถานีเตือนภัย การตรวจวัดระดับน้ำที่จะเกิดขึ้นในลำน้ำที่ไหลผ่านพื้นที่เสี่ยงภัยดินถล่ม พร้อมสัญญาณเตือนภัยอัตโนมัติ ประกอบกับการเฝ้าระวังด้วยสถานีตรวจวัดปริมาณน้ำฝนในพื้นที่ลุ่มน้ำเสี่ยงภัยแต่ละแห่ง พร้อมกับการเตรียมความพร้อมให้แก่ชุมชนที่จะได้รับผลจากภัยพิบัติในการป้องกัน บรรเทาภัย และเผชิญภัย ตาม “แผนการป้องกันและบรรเทาภัยพิบัติน้ำป่าไหลหลากและดินถล่มโดยให้ชุมชนเป็นฐาน” ไว้เป็นเบื้องต้นแล้ว ในกรณีเรื่องการเตือนภัยมีหลายหน่วยงานทำให้ประชาชนเกิดความสับสน ศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ สำนักงานปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ควรมีการบูรณาการข้อมูลทุกหน่วยงานแล้วจึงประกาศเตือนภัยให้ประชาชนทราบ

คำปรึกษา/ข้อเสนอแนะ/ความเห็น ของสภาที่ปรึกษา	ความเห็น/ผลการพิจารณา/ผลการดำเนินงาน ของ ทส. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๒) รัฐควรปรับปรุงวิธีการอนุมัติและสั่งจ่ายงบประมาณให้ทันต่อสถานการณ์ในการแก้ปัญหาอุทกภัยอย่างเร่งด่วนในแต่ละพื้นที่ เพื่อให้หน่วยงานในพื้นที่นั้นๆ สามารถบูรณาการกิจกรรมต่างๆ ในการแก้ไขปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ	ข้อ ๒ ได้จัดสรรงบประมาณเพื่อแก้ไขปัญหาภัยพิบัติต่าง ๆ ในงบประมาณรายจ่ายประจำปีแต่ละปี รัฐบาลได้จัดสรรไว้ในงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นไว้แล้ว สำหรับการบูรณาการดำเนินการส่วนราชการจะต้องจัดทำแผนในลักษณะบูรณาการ โดยผ่านการกลั่นกรองในพื้นที่จังหวัด เพื่อให้การจัดสรรงบประมาณจะได้เกิดการบูรณาการอย่างมีประสิทธิภาพ และไม่เกิดความซ้ำซ้อนของหน่วยงานและพื้นที่ดำเนินการ
๓) รัฐต้องบูรณาการเรื่องปรับปรุงและจัดทำผังเมือง โดยเน้นเรื่องการระบายน้ำในพื้นที่ให้เหมาะสม	ข้อ ๓ ในประเด็นนี้สอดคล้องตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๑๘ มาตรา ๑๗ บัญญัติให้ผังเมืองรวมประกอบด้วยแผนผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินตามที่ได้จำแนกประเภท แผนผังโครงการคมนาคมขนส่ง แผนผังแสดงโครงการกิจการสาธารณูปโภค และแผนผังที่โล่งทำขึ้นเป็นฉบับเดียวหรือหลายฉบับ พร้อมด้วยข้อกำหนดการระบายน้ำในพื้นที่วางผังเกี่ยวกับแผนผังแสดงโครงการกิจการสาธารณูปโภค (การระบายน้ำ ระบบน้ำอุปโภค บริโภค ระบบระบายน้ำเสีย) ในการออกกฎกระทรวงผังเมืองรวมในปัจจุบันจัดทำแผนผังเป็นสองฉบับ แต่ไม่มีสาระของแผนผังโครงการกิจการสาธารณูปโภค ในการนี้เพื่อแก้ไขปัญหาอุปสรรคในการใช้บังคับกฎกระทรวงผังเมืองรวมให้ครอบคลุมสาระทุกด้าน ตามมาตรา ๑๗ พระราชบัญญัติการผังเมืองนั้น มท. โดยกรมโยธาธิการและผังเมืองได้ปรับแนวทางการวางและจัดทำผังเมืองรวม สนับสนุนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ โดยจัดให้มีโครงการวางผังนโยบายบรรเทาอุทกภัย ๒๕ กลุ่มน้ำหลัก เพื่อให้ มท. มีเครื่องมือและกลไกในการขับเคลื่อนผังเมืองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ให้มีระบบระบายน้ำในพื้นที่และการกำหนดพื้นที่โล่ง และพื้นที่สีเขียวให้สอดคล้องกันอย่างเป็นระบบ และเป็นไปตามกรอบนโยบายรัฐบาล สนับสนุนให้จัดทำผังเมืองสนับสนุนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ
๔) รัฐควรดำเนินการให้มีการบูรณาการแผนงานด้านการจัดการน้ำโดยมีการทำงานร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ อาทิ กรมทรัพยากรน้ำ กรมชลประทาน กรมโยธาธิการและผังเมือง กรมอุตุนิยมวิทยา กรมอุทกศาสตร์ กรมทรัพยากรธรณี กรมป่าไม้ กรมที่ดิน กรมส่งเสริมการเกษตร คณะกรรมการลุ่มน้ำ เป็นต้น โดยเน้นพื้นที่เป็นหลัก เพื่อแก้ไขปัญหาเรื่องน้ำท่วมได้อย่างมีประสิทธิภาพ	ข้อ ๔ ได้มีการกำหนดขั้นตอนในการจัดทำและประสานแผน โดย ทส. กรมทรัพยากรน้ำ ดังนี้ ๑) จัดทำแผนการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ เพื่อใช้เป็นกรอบยุทธศาสตร์ที่กำหนดเป้าหมายในการจัดการและแก้ไขปัญหาด้านทรัพยากรน้ำ และทรัพยากรอื่นที่เกี่ยวข้องประกอบด้วยกลยุทธ์และแนวทางสำคัญ เพื่อหน่วยงานปฏิบัติจัดทำแผนแม่บทและแผนปฏิบัติการและเตรียมความพร้อมโครงการ โดยดำเนินการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและทุกภาคส่วน

คำปรึกษา/ข้อเสนอแนะ/ความเห็น ของสภาที่ปรึกษาฯ	ความเห็น/ผลการพิจารณา/ผลการดำเนินงาน ของ ทส. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	๒) จัดทำแผนบริหารจัดการและพัฒนาลุ่มน้ำแบบบูรณาการเป็นระบบลุ่มน้ำ วัตถุประสงค์เพื่อให้มีการบริหารจัดการพัฒนาลุ่มน้ำในพื้นที่ ที่ครอบคลุมสัมพันธ์กับทรัพยากรอื่นที่เกี่ยวข้อง และสอดคล้องกับสถานการณ์ประเด็นปัญหาในพื้นที่ลุ่มน้ำ และเพื่อให้เกิดการประสานการวางแผนระหว่างหน่วยงานในระดับจังหวัด ภูมิภาค และหน่วยงานส่วนกลาง โดยใช้กลไกของคณะกรรมการลุ่มน้ำในการดำเนินการ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ลุ่มน้ำและส่วนกลาง
๕) รัฐควรให้ อปท. มีอำนาจตัดสินใจสั่งการจัดตั้งศูนย์เตือนภัย กลุ่มอาสาสมัครเฝ้าระวังสร้างเครือข่ายตั้งแต่ระดับชุมชนจนถึงระดับประเทศ โดยการส่งเสริมให้มีเทคโนโลยีที่ทันสมัย อีกทั้งพัฒนาบุคลากรที่เป็นอาสาสมัครให้สามารถใช้เทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเน้นการฝึกเยาวชนให้เป็นอาสาสมัคร รวมทั้งการศึกษาวิจัยถอดบทเรียนจากเหตุการณ์อุทกภัยทั้งในและต่างประเทศ เพื่อหาแนวทางการป้องกันความเสียหายจากภัยพิบัติทางธรรมชาติและกระตุ้นความสนใจ พร้อมทั้งสร้างความเข้าใจให้กับหน่วยงานและประชาชน โดยการจัดทำภาพจำลองเหตุการณ์จริง	ข้อ ๕ ได้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.๒๕๕๐ มาตรา ๒๐ บัญญัติให้ อปท. แห่งพื้นที่มีหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตท้องถื่นของตน โดย อปท. จะต้องเข้ามามีบทบาทในการส่งเสริมสนับสนุนในด้านการแจ้งเตือนภัย ดังนี้ ๑) จัดฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการแจ้งเตือนภัยให้กับอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ที่สังกัดอปท. ๒) เมื่อเข้าสู่ฤดูฝน หรือช่วงที่คาดว่าจะเกิดฝนตกหนัก ให้ อปท. แต่งตั้งให้อาสาสมัครเตือนภัย “มิสเตอร์เตือนภัย” สับเปลี่ยนหมุนเวียนกันออกปฏิบัติหน้าที่และให้ตั้งงบประมาณในการปฏิบัติงานให้แก่อาสาสมัครเตือนภัย ๓) สนับสนุนงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ในการเฝ้าระวัง เช่น อุปกรณ์สำหรับวัดระดับน้ำฝน ระดับน้ำในแม่น้ำ และอุปกรณ์สำหรับแจ้งเตือนภัยเช่น พลุ โซเรนเตือนภัย หอกระจายข่าว วิทยุสื่อสาร ฯลฯ ๔) สนับสนุนการสร้างเครือข่ายในการเตือนภัยซึ่งกันและกันในชุมชนเช่น การโทรศัพท์แจ้งข่าวกันระหว่างชุมชนต้นน้ำและท้ายน้ำ ๕) สนับสนุนงบประมาณในการจัดเตรียมสถานที่ปลอดภัยไว้สำหรับรองรับการอพยพของประชาชน รวมถึงการฝึกซ้อมแผนเป็นประจำ ๖) สนับสนุนการฝึกอบรมเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอื่นๆ เช่น การพัฒนาศักยภาพชุมชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การฝึกอบรมให้ความรู้แก่เยาวชนในด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเบื้องต้นโดยประสานทางสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเพื่อขอรับการสนับสนุนวิทยากรในการอบรม

/โดยที่ผ่านมา ...

คำปรึกษา/ข้อเสนอแนะ/ความเห็น ของสภาที่ปรึกษาฯ	ความเห็น/ผลการพิจารณา/ผลการดำเนินงาน ของ ทส. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	โดยที่ผ่านมา ทส. โดยกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ได้ดำเนินการฝึกอบรมเครือข่ายอาสาสมัครเตือนภัย “มิสเตอร์เตือนภัย” ตั้งแต่ปี ๒๕๔๙ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อฝึกอบรมประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัยหมู่บ้านละ ๒ คน และมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่อาสาสมัครเตือนภัย “มิสเตอร์เตือนภัย” ในการเฝ้าติดตามสถานการณ์ ตรวจวัดระดับน้ำ ปริมาณน้ำฝนและใช้เครื่องมือสื่อสาร และแจ้งเตือนภัยได้อย่างรวดเร็วเพื่อลดความสูญเสียชีวิต และทรัพย์สินที่จะเกิดขึ้น โดยตั้งแต่ปี ๒๕๔๙-ปัจจุบัน ดำเนินการฝึกอบรม/แต่งตั้งผู้ผ่านการฝึกอบรมให้เป็นอาสาสมัครเตือนภัย “มิสเตอร์เตือนภัย” ประจำหมู่บ้าน จำนวน ๒๐,๒๙๖ คน (เป็นมิสเตอร์เตือนภัย ในเขต ๑๔ จังหวัดภาคใต้ จำนวน ๓,๗๒๐ คน) นอกจากนั้น ทส. โดยกรมป่าไม้ได้ดำเนินการ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องตามพระราชบัญญัติกระจายอำนาจ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ด้านทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม สำหรับการจัดตั้งกลุ่มอาสาสมัครเฝ้าระวังและการสร้างเครือข่าย กำหนดแผนปฏิบัติงานและแผนงบประมาณให้ชุมชนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยการส่งเสริมการจัดการป่าชุมชน และการส่งเสริมเครือข่ายป่าชุมชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จนถึงระดับจังหวัด ระดับภาค และระดับประเทศ โดยมีกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ประชาชน และเยาวชน ให้มีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังพื้นที่ป่าไม้ จึงจะช่วยลดผลกระทบจากภัยพิบัติต่าง ๆ ได้
๖) รัฐต้องป้องกันและแก้ไขไม่ให้ประชาชนเข้าไปอยู่อาศัยในพื้นที่อนุรักษ์ ป่าสงวน และพื้นที่เสี่ยงภัย	ข้อ ๖ ได้เร่งรัดการดำเนินการตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ และพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ รวมถึงมติคณะรัฐมนตรี ๓๐ มิ.ย. ๒๕๔๑ เพื่อพิสูจน์สิทธิ์การอยู่อาศัย ก่อน/หลัง การประกาศพื้นที่อนุรักษ์ จากการสำรวจการถือครองเพื่อพิสูจน์สิทธิ์การอยู่อาศัยของประชากร จำนวน ๑๘๐,๐๐๐ ราย คิดเป็นพื้นที่ ๒.๒ ล้านไร่ ซึ่งอยู่ระหว่างดำเนินการ มีการบังคับใช้กฎหมายในพื้นที่อนุรักษ์อย่างเคร่งครัดในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่า รวมถึงดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี ๓๐ มิ.ย. ๒๕๔๑ เพื่อพิสูจน์การอยู่อาศัย ก่อน/หลัง ประกาศพื้นที่อนุรักษ์และดำเนินการแล้วเสร็จในบางพื้นที่

/ทั้งนี้ ...

คำปรึกษา/ข้อเสนอแนะ/ความเห็น ของสภาที่ปรึกษาฯ	ความเห็น/ผลการพิจารณา/ผลการดำเนินงาน ของ ทส. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	ทั้งนี้ควรส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจ ที่ถูกต้องเกี่ยวกับภัยพิบัติทางธรรมชาติ เพราะถ้าประชาชน เข้าใจปัญหาและผลกระทบที่เกิดจากภัยธรรมชาติแล้ว การขอความร่วมมือไม่ให้เข้าไปอยู่ในพื้นที่อนุรักษ์หรือพื้นที่ เสี่ยงภัยก็จะทำได้ง่ายขึ้น
๗) รัฐควรมีมาตรการควบคุมการสัมปทานเหมืองแร่ โดยเข้มงวด หรือลดการให้สัมปทานเพื่อใช้ประโยชน์ใด ๆ ในพื้นที่เสี่ยงภัย โดยต้องทบทวนสัมปทานที่มีอยู่แล้ว หากหมดอายุก็มีให้ต่ออายุ หากยังไม่หมดอายุ ต้องกำหนดมาตรการที่เหมาะสมในการแก้ไข	ข้อ ๗ การอนุญาตประทานบัตรในเขตพื้นที่ป่าไม้ มีส่วนราชการ และหน่วยงานหลายหน่วยงานที่มีหน้าที่พิจารณาดำเนินการ และควบคุมให้การทำเหมืองแร่เป็นไปตามระเบียบ กฎหมาย และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง เช่น อปท. ผู้ว่าราชการจังหวัด ทส. อก. ฯลฯ ดังนั้น การที่จะด ให้การสัมปทานเหมืองแร่หรือไม่ต่ออายุสำหรับประทานบัตร ที่สิ้นอายุสัมปทาน จึงต้องพิจารณาด้วยความรอบคอบ เนื่องจากการพัฒนาประเทศยังมีความจำเป็นต้องใช้ ทรัพยากรแร่ภายในประเทศเป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมต่าง ๆ ประกอบกับการอนุญาตสัมปทานบัตรเหมืองแร่ในปัจจุบัน ส่วนใหญ่จะดำเนินการอยู่ในพื้นที่เดิมที่ได้มีการประกาศ เป็นพื้นที่แหล่งแร่แทบทั้งสิ้น และมีหน่วยงาน/ส่วนราชการต่างๆ ควบคุมการทำเหมืองให้เป็นไปตามระเบียบ เงื่อนไข และกฎหมายที่กำหนดจากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงควรที่จะได้มีการหารือร่วมกันระหว่างผู้ประกอบการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาแนวทางที่เหมาะสม แต่สำหรับในพื้นที่ดังกล่าวนี้ไม่ใช่พื้นที่ทำเหมืองแร่ เป็นพื้นที่ป่าไม้ธรรมชาติ
๘) รัฐควรบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกัน แก้ไขในพื้นที่เสี่ยงภัยอย่างเคร่งครัด	ข้อ ๘ มีการดำเนินการตามพระราชบัญญัติป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นกฎหมาย มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ ซึ่งก่อให้เกิด ความเป็นเอกภาพในการบริหารจัดการสาธารณภัยใน ๔ ประเด็นคือ ๑. ความเป็นเอกภาพในการกำหนดนโยบายและแผน ในระดับชาติ โดยมีคณะกรรมการซึ่งรับผิดชอบงาน ด้านสาธารณภัยเพียงองค์กรเดียว ได้แก่คณะกรรมการ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (กปภ.ช.) ๒. ความเป็นเอกภาพในการบัญชาการกรณี เกิดสาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง โดยกำหนดให้นายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นผู้บัญชาการ

/ถ. ...

คำปรึกษา/ข้อเสนอแนะ/ความเห็น ของสภาที่ปรึกษาฯ	ความเห็น/ผลการพิจารณา/ผลการดำเนินงาน ของ ทส. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	๓. ให้องค์การบริหารส่วนตำบลมาร่วมรับผิดชอบงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนทั้งหน่วยงานของรัฐ อปท. องค์กรภาคเอกชน และประชาชน ๔. กำหนดให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นหน่วยงานกลางของรัฐในการดำเนินการเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของประเทศ สาระสำคัญของพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ๑. ขอบข่ายของงาน ได้กำหนดขอบข่ายงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้ครอบคลุมภัยทุกประเภทและทุกระดับ ไม่ว่าจะเป็นภัยที่เกิดจากธรรมชาติ มีผู้ทำให้เกิดขึ้นอุบัติเหตุหรือเหตุอื่นใด และรวมถึงภัยทางอากาศและการก่อวินาศกรรมด้วย ๒. โครงสร้างการบริหารจัดการสาธารณภัย กำหนดเป็น ๓ ระดับ ดังนี้ ๒.๑ ระดับนโยบาย กำหนดให้ใช้แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นตัวขับเคลื่อนนโยบาย โดยกำหนดให้มีการจัดทำแผน ๓ ระดับ ดังนี้ (๑) แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ โดยกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชน ร่วมกันจัดทำ และเสนอ กปป.ช. ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธาน - แนวทางมาตรการ งบประมาณ ในการดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง และแนวทาง วิธีการในการให้ความช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อนของรัฐและ อปท. ที่รับผิดชอบ - แนวทางในการเตรียมความพร้อมด้านบุคลากร อุปกรณ์ และเครื่องมือเครื่องใช้ และจัดระบบการปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย รวมถึงการฝึกบุคลากรและประชาชน - แนวทางในการซ่อมแซม บำรุง และฟื้นฟู

/ (๒) ...

คำปรึกษา/ข้อเสนอแนะ/ความเห็น ของสภาที่ปรึกษา	ความเห็น/ผลการพิจารณา/ผลการดำเนินงาน ของ ทส. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	(๒) แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จังหวัด จัดทำโดยคณะกรรมการ ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธาน มีสาระสำคัญอื่น ดังต่อไปนี้ - การจัดตั้งศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจ เมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้น โครงสร้าง และผู้มีอำนาจสั่งการ ด้านต่าง ๆ ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย แผนและขั้นตอนของ อปท. ในการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ และยานพาหนะ เพื่อใช้ในการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย - แผนและขั้นตอนของ อปท. ในการจัด ให้มีเครื่องหมาย สัญญาณ หรือสิ่งอื่นใด ในการแจ้งให้ ประชาชนได้ทราบถึงการเกิดหรือจะเกิดสาธารณภัย - แผน ปฏิบัติการในการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัยของ อปท. - แผนการประสานงานกับองค์การ สาธารณสุข (๓) แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร จัดทำโดยคณะกรรมการซึ่งผู้ว่าราชการ กรุงเทพมหานครเป็นประธาน โดยผู้ว่าราชการ กรุงเทพมหานครเป็นผู้ลงนามประกาศใช้ มีสาระสำคัญอื่น ดังต่อไปนี้ - การจัดตั้งศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจ เมื่อเกิดสาธารณภัยขึ้น โครงสร้าง และผู้มีอำนาจสั่งการ ด้านต่าง ๆ ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - แผนและขั้นตอนในการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ และยานพาหนะ เพื่อใช้ในการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย - แผน และ ขั้นตอนในการจัดให้มี เครื่องหมายสัญญาณ หรือสิ่งอื่นใด ในการแจ้งให้ประชาชน ได้ทราบถึงการเกิดหรือจะเกิดสาธารณภัย - แผน ปฏิบัติการในการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัยในเขตกรุงเทพมหานคร - แผนการประสานงานกับองค์การ สาธารณสุขในเขตกรุงเทพมหานคร ๒.๒ ระดับอำนาจการ - กรณีเกิดสาธารณภัยร้ายแรงอย่างยิ่ง กำหนดให้นายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรี ซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นผู้บัญชาการ มีอำนาจสั่งการ ผู้บัญชาการ ผู้อำนวยการ รวมทั้งหน่วยงานฝ่ายทหาร และพลเรือน เพื่อดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

/- กรณี ...

คำปรึกษา/ข้อเสนอแนะ/ความเห็น ของสภาที่ปรึกษาฯ	ความเห็น/ผลการพิจารณา/ผลการดำเนินงาน ของ ทส. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	- กรณีเกิดสาธารณภัยทั่วไป กำหนดให้อยู่ในความรับผิดชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ในฐานะผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ๒.๓ ระดับปฏิบัติการ กำหนดให้ อบต. ทุกระดับ เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการภัยในระดับพื้นที่ โดยให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ ในฐานะผู้อำนวยการท้องถิ่น เป็นผู้รับผิดชอบในเบื้องต้น และมีผู้อำนวยการอำเภอและผู้อำนวยการจังหวัดร่วมกำกับดูแล และรับผิดชอบ ส่วนพื้นที่กรุงเทพมหานครเป็นหน้าที่ของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครในฐานะผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครเป็นผู้รับผิดชอบ ๓. การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสาธารณภัย ๓.๑ ความสัมพันธ์กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กำหนดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และภาคประชาชน เข้ามามีส่วนร่วม ตั้งแต่ขั้นตอนการจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และกำหนดให้มีอาสาสมัคร และองค์การสาธารณกุศล เข้ามามีส่วนร่วมในการช่วยเหลือผู้ประสบภัย ๓.๒ ความสัมพันธ์กับหน่วยงานในพื้นที่กับหน่วยทหาร กำหนดให้หน่วยทหารเข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่ขั้นตอนการจัดทำแผนและกรณีเกิดสาธารณภัยขึ้น หากต้องมีหน่วยทหารเข้าร่วมดำเนินการ กำหนดให้ต้องจัดทำเป็นบันทึกข้อตกลงร่วมกันระหว่างผู้ว่าราชการจังหวัดในฐานะผู้อำนวยการจังหวัด
๙) รัฐควรส่งเสริมการปลูกป่าถาวร โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบำรุงรักษา	ข้อ ๙ ได้มีการส่งเสริมปลูกป่าในพื้นที่ต้นน้ำลำธารของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ทส. โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนตั้งแต่ปี ๒๕๕๕ - ๒๕๕๔ ดังนี้ ๑. ปลูกป่าฟื้นฟูระบบนิเวศ จำนวน ๔,๕๕๐ ไร่ ๒. ปลูกป่าปรับปรุงระบบนิเวศ จำนวน ๔๑,๔๗๐ ไร่ ซึ่งในปี ๒๕๕๕ - ๒๕๕๗ มีแผนการดำเนินงานในภาพรวมทั้งประเทศดังนี้ - ปลูกป่าฟื้นฟูระบบนิเวศ จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ ไร่ - ปลูกป่าปรับปรุงระบบนิเวศ จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ ไร่ - ปลูกป่าเพิ่มความหลากหลายทางชีวภาพ จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ ไร่

/คณะรัฐมนตรี ...

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ เมษายน ๒๕๕๕ ว่า

๑. รับทราบความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๒. รับทราบความเห็น ผลการพิจารณา และผลการดำเนินการของกระทรวง
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกับกระทรวงการคลัง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
กระทรวงคมนาคม กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กระทรวงพลังงาน
กระทรวงมหาดไทย กระทรวงแรงงาน กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ
กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
สำนักงานงบประมาณ และผู้แทนสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเกี่ยวกับความเห็น
และข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเรื่อง "แนวทางการป้องกัน
และแก้ไขปัญหาภัยพิบัติจากอุทกภัย ดินถล่ม หินถล่ม กรณีศึกษาภาคใต้"

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๕

(นายอำพน กิตติอำพน)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๒๕ เม.ย. ๒๕๕๕

รอง ลคร. ๒๕ เม.ย. ๒๕๕๕
ผอ.สวค. ๓๐ มี.ย. ๕๕
ผอ.ส.
ผอ.กลุ่ม ๓๐ มี.ย. ๕๕
นวก. ๓๐ มี.ย. ๕๕
ผู้พิมพ์